A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2018. szeptember 19.*

„Fellebbezés – Állami támogatás – Franciaország által végrehajtott támogatási program – Az Institut Français du Pétrole (IFP) részére az ipari és kereskedelmi jellegű közintézmény (EPIC) jogállás biztosítása révén nyújtott korlátlan állami kezességvállalás – Azt megállapító határozat, hogy ezen intézkedés bizonyos feltételek tiszteletben tartása mellett részben nem minősül állami támogatásnak, részben pedig a belső piaccal összeegyeztethető állami támogatásnak minősül – A »támogatási program« fogalma – Előny fennállására vonatkozó vélelem – Bizonyítási teher és a bizonyítás szintje”

A C-438/16. P. sz. ügyben,

az **Európai Bizottság** (képviselik: B. Stromsky és D. Grespan, meghatalmazotti minőségben)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2016. augusztus 4-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

a **Francia Köztársaság** (képviselik: D. Colas és J. Bousin, meghatalmazotti minőségben),

az **IFP Énergies nouvelles** (székhelye: Rueil-Malmaison [Franciaország], képviselik: E. Morgan de Rivery és E. Lagathu avocats)

felperesek az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: J. L. da Cruz Vilaça tanácselnök, A. Tizzano, a Bíróság elnökhelyettese (előadó), A. Borg Barthet, M. Berger és F. Biltgen bírák,

főtanácsnok: M. Wathelet,

hivatalvezető: V. Giacobbo-Peyronnel tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2017. szeptember 28-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2017. december 7-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: francia.

Ítéletet

1 Fellebbezésével az Európai Bizottság az Európai Unió Törvényszéke 2016. május 26-i Franciaország és IFP Énergies nouvelles kontra Bizottság ítéletének (T-479/11 és T-157/12, a továbbiakban: megtámadott ítélet, EU:T:2016:320) hatályon kívül helyezését kéri annyiban, amennyiben a Törvényszék ezen ítéletben megsemmisítette a Franciaország által az „Institut [helyesen: Institut Français] du Pétrole” közintézmény számára nyújtott C 35/08 (korábbi NN 11/08) számú állami támogatásról szóló, 2011. június 29-i 2012/26/EU bizottsági határozat (HL 2012. L 14., 1. o.; a továbbiakban: megtámadott határozat) 1. cikkének (3)–(5) bekezdését, valamint 2–12. cikkét.

Jogi háttér

2 Az [EUMSZ 108. cikk] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet (HL 1999. L 83., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 339. o.) 1. cikkének a szóban forgó tényállás időpontjában hatályos szövege a következőképpen szólt:

„E rendelet alkalmazásában:

a) a »támogatás«: bármely olyan intézkedés, amely megfelel [az EUMSZ 107. cikk] (1) bekezdésében megállapított összes feltételnek;

[…]

c) az »új támogatás«: olyan támogatás, azaz támogatási program és egyedi támogatás, amely nem létező támogatás, beleértve a létező támogatások módosítását is;

d) a »támogatási program«: olyan jogi aktus, amely alapján – anélkül hogy további végrehajtási intézkedésre volna szükség – egyedi támogatásokat lehet megítélni azon vállalkozások számára, amelyeket a jogi aktusban általános vagy elvont módon jelöltek meg, illetve olyan jogi aktus, amelynek alapján a meghatározott projekthez nem kapcsolódó támogatást egy vagy több vállalkozásnak lehet megítélni határozatlan időre és/vagy meghatározatlan összegben;

e) az »egyedi támogatás«: olyan támogatás, amelyet nem egy támogatási program alapján ítéltek oda, és azon támogatás, amely támogatási program alapján kötelező bejelentés alá tartozik;

[…]”

3 Az [EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikknek] a kezességvállalás formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény (HL 2008. C 155., 10. o.; a továbbiakban: a kezességvállalásról szóló közlemény) „A kezességvállalások típusai” című 1.2 pontja kimondja:

„A kezességvállalást leggyakrabban hitellel vagy olyan egyéb szerződéses pénzügyi kötelezettséggel társítják, amelyet a hitelfelvevő a hitelezővel szemben vállal; a kezesség nyújtható egyedi kezességként vagy kezességvállalási program formájában.

A kezességvállalásnak azonban különböző formái lehetnek, függően jogalapjuktól, az érintett ügylet típusától, a kezességvállalás időtartamától stb. Noha a felsorolás nem teljes körű, a kezesség alábbi formái azonosíthatók:

[…]

– korlátlan kezességvállalások, szemben az összegszerűségükben, illetve időben korlátozott kezességvállalásokkal. A Bizottság kezességvállalás formájában nyújtott támogatásnak tekinti az olyan vállalkozások által szerzett kedvezőbb finanszírozási feltételeket is, amelyek jogi formája kizárja a csőd vagy egyéb fizetésképtelenségi eljárás lehetőségét, vagy biztosítja a kifejezetten állami kezességvállalást vagy a veszteségek állam általi fedezését. Ugyanez vonatkozik arra az esetre is, amikor az állam részesedést szerez egy vállalkozásban, amennyiben a szokásos korlátozott felelősség helyett korlátlan felelősséget fogadnak el,

[…]”

4 A kezességvállalásról szóló közlemény „Általános megjegyzések” című 2.1 pontja kimondja:

„[Az EUMSZ 107. cikk] (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a közös piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.

Ezek az általános feltételek alkalmazandók a kezességvállalásokra is. Ami a lehetséges támogatás egyéb formáit illeti, állami támogatásnak minősülhet az állam által közvetlenül, azaz a központi, regionális vagy helyi hatóságok által, valamint az egyéb állami ellenőrzés alatt álló szervek, így például a vállalkozások által az államnak betudható módon, állami forrásból nyújtott kezességvállalás.

A kétségek elkerülése érdekében tehát tisztázni kell az állami források fogalmát az állami kezességvállalások tekintetében. Az állami kezességvállalás azt az előnyt foglalja magában, hogy a kezességvállaláshoz társuló kockázatot az állam viseli. Azt, hogy az állam viseli a kockázatot, általában megfelelő díjjal ellentételezik. Amennyiben az állam eltekint e díj egy részétől vagy egészétől, az egyrészről a vállalkozásnak nyújtott előnyt, másrészről az állami források felhasználását jelenti. Így még abban az esetben is, ha a kezességvállalás alapján az állam végül semmilyen kifizetést nem teljesít, az még állami támogatásnak minősülhet [az EUMSZ 107. cikk] (1) bekezdése alapján. A támogatás nyújtása a kezesség elvállalásának időpontjában, nem pedig a kezesség érvényesítésekor vagy a kezességvállalás feltételei alapján történő kifizetéskor történik. A kezesség vállalásakor kell értékelni azt, hogy a kezességvállalás állami támogatásnak minősül-e, vagy sem, és ha igen, az milyen összeget tesz ki.

[…]”

5 A kezességvállalásról szóló közlemény „Támogatás a hitelfelvevő részére” című 2.2 pontja szerint:

„A támogatás kedvezményezettje általában a hitelfelvevő. Amint az a 2.1. pontban megállapításra került, a kockázatviselést általában megfelelő díjjal ellentételezik. Ha a hitelfelvevő nem köteles díjat fizetni, vagy alacsony összegű díjat fizet, akkor előnyhöz jut. A kezesség nélküli helyzethez képest az állami kezességvállalás lehetővé teszi a hitelfelvevő számára, hogy a pénzpiacokon az általában elérhető pénzügyi feltételeknél kedvezőbb feltételek mellett jusson hitelhez. Az állami kezességvállalás segítségével a hitelfelvevő jellemzően alacsonyabb kamatot kaphat, illetve kevesebb biztosítékot kínálhat. Egyes esetekben állami kezességvállalás nélkül a hitelfelvevő nem találna olyan pénzügyi intézményt, amely kész lenne bármilyen feltétel mellett is hitelezni. […]”

A jogvita előzményei és a vitatott határozat

6 Az IFP Énergies nouvelles (a továbbiakban: IFPEN) – 2010. július 13-át megelőzően Institut français du pétrole – francia közintézmény, amelynek feladata többek között az olaj- és gázkutatás, valamint a finomítási és petrokémiai technológiák területén való kutatás és fejlesztés, mérnökök és technikusok képzése, továbbá az ágazati tájékoztatás és dokumentáció.

7 2006-ig az IFPEN a hatályos nemzeti szabályozással összhangban a magánjog hatálya alá tartozó jogi személyként működött, amely a francia kormány gazdasági és pénzügyi ellenőrzése alatt állt.

8 A loi no 2005–781, du 13 juillet 2005, de programme fixant les orientations de la politique énergétique (az energiapolitika irányvonalait meghatározó programról szóló, 2005. július 13-i 2005–781. sz. törvény, JORF, 2005. július 14., 11570. o.) értelmében az IFPEN-t 2006. július 6-i hatállyal ipari és kereskedelmi jellegű közintézménnyé (établissement public à caractère industriel et commercial, a továbbiakban: EPIC) alakították át.

9 A francia jog szerint az EPIC-ek a francia államtól elkülönült jogi személyiséggel rendelkeznek, pénzügyileg önállóak, valamint különleges hatáskörökkel rendelkeznek, amelyek általában magukban foglalják egy vagy több közszolgáltatási feladat ellátását is. Közjogi jogi személyként ezen intézmények a közjavak lefoglalhatatlanságára vonatkozó általános elv értelmében nem tartoznak az általános jog szerinti fizetésképtelenségi eljárások hatálya alá.

10 A Bizottság, mivel az EPIC-ek jogállásának sajátosságai felkeltették a figyelmét, a Franciaország által a La Poste számára nyújtott C 56/07 (korábbi E 15/05) számú állami támogatásról szóló, 2010. január 26-i 2010/605/EU határozatában (HL 2010. L 274., 1. o.; a továbbiakban: „La Poste” határozat) ezt a jogállást az állami támogatások európai uniós szabályozására tekintettel vizsgálta meg. E tekintetben a Bizottság, miután megállapította, hogy az EPIC-ek a jogállásukból adódóan hallgatólagos és korlátlan állami kezességvállalásban részesülnek, úgy vélte, hogy ebben az esetben egy ilyen kezességvállalás az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősül, mivel lehetővé tette a La Poste számára, hogy kedvezőbb hitelfeltételekben részesüljön, mint azok a feltételek, amelyekben akkor részesült volna, ha kizárólag az érdemei alapján ítélték volna meg.

11 A „La Poste” határozat elfogadásához vezető eljárás során, 2006 folyamán a francia hatóságok tájékoztatták a Bizottságot arról, hogy az IFPEN magánjogi jogi személyből EPIC-ké alakult. Ezt az információt a francia hatóságok által az IFPEN számára nyújtott állami finanszírozásnak az állami támogatásokra vonatkozó szabályokra tekintettel történő vizsgálatára irányuló, 2005-ben indított eljárás keretében adták át a Bizottság számára.

12 A Bizottság úgy határozott, hogy az IFPEN állami finanszírozásának vizsgálatát elválasztja azon kérdés vizsgálatától, hogy az IFPEN EPIC-ké alakítása az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősülhet-e. Így egyrészt 2008. július 16-án a Franciaország által az IFP-csoport javára hozott támogatási intézkedésről (C 51/05 (ex NN 84/05)) szóló 2009/157/EK határozat (HL 2009. L 53., 13. o.) meghozatalával lezárta az IFPEN-nek nyújtott állami finanszírozás vizsgálatát. Másrészt ugyanezen a napon az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzétett határozatban (HL 2008. C 259., 12. o.) úgy határozott, hogy az IFPEN javára nyújtott korlátlan állami kezességvállalással kapcsolatban hivatalos vizsgálati eljárást indít, és felhívta az érintett feleket észrevételeik megtételére.

13 2011. június 29-én a Bizottság meghozta a vitatott határozatot.

14 A Bizottság e határozatban – hasonló érvelést alkalmazva, mint a „La Poste” határozatban – először is azt állapította meg, hogy az IFPEN EPIC-ké alakítása 2006. július 6-tól kezdődően a korlátlan és hallgatólagos állami kezességvállalás előnyét biztosította ezen intézmény számára.

15 E tekintetben a Bizottság lényegében rámutatott arra, hogy az EPIC-jogálláshoz fűződő sajátosságokból eredően az állam az IFPEN tartozásainak kiegyenlítése során a végső kezes szerepét tölti be. Ennélfogva ezen intézmény előnyhöz jut az állami források terhére, mivel az állam lemond a kezességvállalásokhoz rendes körülmények között kapcsolódó ellenértékről. Ezenkívül a kezességvállalás megteremti az állami források tekintetében felmerülő lehetséges és jövőbeli kötelezettségvállalás kockázatát, az állam pedig köteles lehet az IFPEN tartozásainak kifizetésére.

16 Másodszor a Bizottság kifejtette, hogy az IFPEN EPIC-jogállásából fakadó korlátlan állami kezességvállalás állami támogatásnak minősülhet, amennyiben az ezen intézmény gazdasági tevékenységeire vonatkozik. A Bizottság tehát úgy határozott, hogy az állami támogatás fennállására vonatkozó vizsgálatának terjedelmét kizárólag az IFPEN által folytatott gazdasági jellegű tevékenységekre korlátozza.

17 Harmadszor a Bizottság azt vizsgálta, hogy ezen hallgatólagos és korlátlan kezességvállalás az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének értelmében vett szelektív előnyt biztosított-e az IFPEN számára a bankokhoz és pénzintézetekhez, a beszállítókhoz, valamint az ügyfelekhez fűződő kapcsolataiban.

18 Először is, ami a bankokhoz és pénzintézetekhez fűződő kapcsolatokat illeti, a Bizottság megállapította, hogy ezen intézmény a 2006 júliusában történt EPIC-ké alakításától a 2010-es év végéig tartó időszakban (a továbbiakban: érintett időszak) nem szerzett tényleges gazdasági előnyt az EPIC-jogállásához fűződő állami kezességvállalásból. Mindazonáltal a Bizottság hangsúlyozta, hogy e megállapítás csak a múltra vonatkozik, mivel nem vélelmezheti sem a piaci szereplők jövőbeni magatartását, sem pedig azt, hogyan változik majd körükben annak megítélése, hogy milyen hatást gyakorol az állami kezességvállalás az IFPEN nemfizetése által jelentett kockázatra.

19 Ezt követően a beszállítókhoz fűződő kapcsolatokat illetően a Bizottság megállapította, hogy az IFPEN-nek tényleges gazdasági előnye származott a beszállítói általi árcsökkentésből. Ezen árcsökkentés az IFPEN nemteljesítési kockázatának a beszállítók általi kedvezőbb megítéléséből fakadt, mivel ezen intézmény az EPIC-jogállására tekintettel nem vonható bírósági felszámolás alá. E tekintetben a Bizottság lényegében úgy ítélte meg, hogy állami kezességvállalás hiányában azon beszállítónak, aki hasonló kezességvállalással kíván élni, erre szakosodott hitelintézet vagy biztosítótársaság szolgáltatásait kell igénybe vennie. Következésképpen az árcsökkentés az egyenértékű kockázatra nyújtott fedezet költségeként is értékelhető.

20 Végül, ami az ügyfelekhez fűződő kapcsolatokat illeti, a Bizottság megállapította, hogy figyelemmel az állam által az IFPEN javára nyújtott kezességvállalásra, utóbbi ügyfelei biztosak abban, hogy ezen intézmény sosem kerül bírósági felszámolás alá, ezért mindenkor teljesíteni tudja majd szerződéses kötelezettségeit, illetve amennyiben nem így tenne, e mulasztásért kártérítésben részesítik őket. Márpedig e kezességvállalás hiányában annak az ügyfélnek, aki ugyanilyen szintű védelemre tart igényt, egy pénzügyi közvetítővel teljesítési biztosítékról kellene megállapodnia. Ennélfogva az IFPEN tényleges gazdasági előnyhöz jutott azáltal, hogy nem kellett a teljesítési biztosítéknak, illetve legalábbis a legnagyobb gondosságért járó biztosítéknak megfelelő díjat fizetni, amely előnyt továbbadta az ügyfeleinek.

21 A Bizottság úgy ítélte meg, hogy az IFPEN által az állami kezességvállalás révén szerzett gazdasági előny szelektív, mivel az IFPEN általános jog szerinti fizetésképtelenségi eljárás hatálya alá tartozó versenytársai nem részesülnek ehhez hasonló állami kezességvállalásban.

22 Negyedszer és végül a Bizottság ezen állami támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségét a kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatások közösségi keretrendszerében (HL 2006. C 323., 1. o.) foglalt szabályokra tekintettel vizsgálta meg. Megállapította, hogy az „IFPEN-csoportnak” nyújtott állami támogatás a vitatott határozatban kifejtett bizonyos feltételek mellett összeegyeztethető a belső piaccal.

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

23 A Törvényszék Hivatalához 2011. szeptember 9-én (T-479/11. sz. ügy), illetve 2012. április 5-én (T-157/12. sz. ügy) benyújtott keresetlevelében a Francia Köztársaság és az IFPEN külön-külön keresetet nyújtott be a vitatott határozat ellen.

24 Keresete alátámasztása érdekében a Francia Köztársaság és az IFPEN arra hivatkozott, hogy a Bizottság megsértette az állami támogatások területén fennálló bizonyítási kötelezettségeit, és tévesen értelmezte az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „szelektív előny” fogalmát.

25 A Törvényszék 2013. december 2-i végzésével a T-479/11. és a T-157/12. sz. ügyben felfüggesztette az eljárást mindaddig, amíg a Bíróság a „La Poste” határozat jogszerűségére vonatkozó C-559/12. P. sz. ügyben ítéletet nem hoz.

26 2014. április 3-án a Bíróság kihirdette a Franciaország kontra Bizottság ítéletet (C-559/12 P, EU:C:2014:217).

27 2015. szeptember 8-i határozatával a Törvényszék az eljárás szóbeli szakaszának lefolytatása, valamint az eljárást befejező határozat meghozatala céljából egyesítette a T-479/11. és a T-157/12. sz. ügyet.

28 A megtámadott ítéletben a Törvényszék részben helyt adott a Francia Köztársaság és az IFPEN által ezen ügyekben benyújtott kereseteknek, és megsemmisítette a vitatott határozatot annyiban, amennyiben az az IFPEN EPIC-jogállásából fakadó kezességvállalást az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében „állami támogatásnak” minősítette, valamint amennyiben e minősítés következményeit meghatározta. A Törvényszék a kereseteket az ezt meghaladó részükben elutasította.

29 A megtámadott ítéletnek a jelen fellebbezés vonatkozásában releváns indokolása lényegében a következő.

30 Először is a Törvényszék a megtámadott ítélet 78–89. pontjában kifejtette, hogy a Bizottság által az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett szelektív előny fennállásának meghatározása céljából választott módszer, amely az IFPEN-nek a bankokhoz és pénzintézetekhez, valamint a beszállítókhoz és az ügyfelekhez fűződő kapcsolataiban keletkező, az IFPEN EPIC-jogállásából fakadó előny vizsgálatát jelentette, nem téves.

31 Ugyanakkor a Törvényszék ezen ítélet 90. pontjában rámutatott arra, hogy az a mód, ahogyan a Bizottság ezt a módszert a jelen ügyben alkalmazta, jelentős hibákat mutat, különösen az IFPEN által az EPIC-jogállásához fűződő korlátlan állami kezességvállalásból eredően a beszállítókhoz és az ügyfelekhez fűződő kapcsolataiban szerzett állítólagos előny meghatározását illetően. Közelebbről az említett ítélet 94. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy a Bizottság azon következtetése, miszerint e kezességvállalás az IFPEN számára „tényleges gazdasági előnyt” jelentett, pusztán hipotetikus érvelésen alapul.

32 Így egyrészt az IFPEN és a beszállítói közötti kapcsolatokat illetően a Törvényszék ugyanezen ítélet 95. pontjában megállapította, hogy a Bizottság szerint azon előny, amelyet ezen intézmény a korlátlan állami kezességvállalásból szerezhetett, abban áll, hogy a beszállítói árcsökkentést biztosítottak számára arra tekintettel, hogy nem állt fenn a nemteljesítés kockázata.

33 A megtámadott ítélet 99. pontjában azonban a Törvényszék megjegyezte, hogy semmilyen elem nem bizonyítja azt, hogy az érintett piacon vagy általában az üzleti életben fennállt volna a fizetésképtelenség kockázatával szemben állami kezességvállalást élvező intézmények számára a beszállítóik által biztosított árcsökkentés jelensége.

34 Másrészt az IFPEN és az ügyfelei közötti kapcsolatokat illetően a Törvényszék ezen ítélet 111. pontjában emlékeztetett arra, hogy a Bizottság azon előnyt, amelyet ezen intézmény a jogállásához fűződő állami kezességvállalásból szerezhetett, úgy határozta meg, hogy az abban áll, hogy nem kellett a teljesítési biztosítéknak, illetve legalábbis a legnagyobb gondosságért járó biztosítéknak megfelelő díjat fizetni, amely előnyt ezen intézmény továbbadhatta az ügyfeleinek.

35 Az említett ítélet 114. pontjában azonban a Törvényszék megállapította, hogy ezen érvelés azt feltételezi, hogy rendes piaci feltételek között az IFPEN-hez hasonló kutatóintézetek ügyfelei a másik szerződő fél fizetésképtelenségének kockázata elleni védekezésként élnek az ilyen típusú biztosítékokkal, valamint hogy olyan kezességvállalás esetén, mint amelynek kedvezményében az IFPEN részesül, utóbbi ügyfeleinek nincs szüksége arra, hogy a maguk számára ezzel egyenértékű biztosítékról gondoskodjanak.

36 Márpedig a Törvényszék megállapította, hogy a Bizottság nem nyújtott semmilyen bizonyítékot, amely alkalmas lenne ezen érvelés megalapozottságának vagy valószínűségének bizonyítására.

37 Ezt követően ezen ítélet 133–181. pontjában a Törvényszék elutasította a Bíróság 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítéletében (C-559/12 P, EU:C:2014:217) felállított, előnyre vonatkozó vélelem hatályára és alkalmazására vonatkozóan a Bizottság által felhozott érveket.

38 E tekintetben a Törvényszék a megtámadott ítélet 136. pontjában megjegyezte, hogy valamely vélelem bizonyítási módként történő alkalmazásának lehetősége azon feltételezések hihetőségétől függ, amelyeken e vélelem nyugszik, és ezen ítélet 139. és 140. pontjában emlékeztetett arra, hogy a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítéletben (C-559/12 P, EU:C:2014:217) felállított vélelem a Bíróság által hihetőként elfogadott kettős előfeltevésen alapul, azaz hogy a kezességvállalásnak kedvező hatása van a kedvezményezett nemteljesítésével kapcsolatos kockázat hitelezők általi értékelésére, és hogy csökken a hitel költsége. Márpedig a Törvényszék rámutatott arra, hogy ezzel szemben a jelen ügyben a Bizottság a vitatott határozatban nem szolgált semmilyen bizonyítékkal, amely e feltételezések hihetőségét alátámaszthatná, különösen arra vonatkozóan, hogy az IFPEN EPIC-jogállása arra ösztönözte a beszállítókat, hogy árcsökkentést nyújtsanak.

39 Így a Törvényszék az ítéletének 142. pontjában rámutatott arra, hogy a Bizottság nem hivatkozhat a Bíróság által a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítéletben (C-559/12 P, EU:C:2014:217) felállított vélelemre az IFPEN-nek a beszállítóihoz és akár az ügyfeleihez fűződő kapcsolataiban fennálló előny bizonyítása érdekében. E vélelem ugyanis pusztán egy kedvezőbb hitelfeltételek formájában megjelenő előny fennállásának bizonyítására alkalmas, tehát kizárólag valamely EPIC-nek a bankokhoz és pénzintézetekhez fűződő kapcsolataira alkalmazható.

40 A Törvényszék a megtámadott ítélet 162. és azt követő pontjaiban a Bizottságnak a vonatkozó uniós ítélkezési gyakorlatra alapított azon érvét is megvizsgálta, miszerint valamely támogatási program vizsgálatánál a Bizottság arra szorítkozhat, hogy a kérdéses program általános jellemzőit elemezze annak megállapítása érdekében, hogy e program tartalmaz-e állami támogatási elemeket.

41 E tekintetben a Törvényszék az említett érvet mint megalapozatlant elutasította, anélkül hogy elbírálta volna az IFPEN és a Francia Köztársaság által ezen érvvel szemben felhozott, arra alapított elfogadhatatlansági kifogást, hogy a vitatott határozat a szóban forgó kezességvállalást nem minősítette „támogatási programnak”.

42 A Törvényszék ugyanis, noha a megtámadott ítélet 168. pontjában megállapította, hogy általában véve az EPIC-jogálláshoz fűződő kezességvállalás a 659/1999 rendelet 1. cikkének d) pontja értelmében vett „támogatási program” fogalmába tartozik, ezen ítélet 169–172. pontjában viszont kimondta, hogy az IFPEN EPIC-ké alakítása – mivel az átalakítás állami támogatásnak minősülhet – támogatási program alapján nyújtott, bejelentési kötelezettség alá eső támogatásnak, azaz e rendelet 1. cikkének e) pontja értelmében vett egyedi támogatásnak minősül.

43 Végül, ami az IFPEN-nek a bankokhoz és pénzintézetekhez fűződő kapcsolatait illeti, a Törvényszék a megtámadott ítélet 187. pontjában rámutatott arra, hogy a Bizottság főszabály szerint hivatkozhat a Bíróság által a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítéletben (C-559/12 P, EU:C:2014:217) felállított vélelemre. A megtámadott ítélet 188. és 189. pontjában azonban a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy e vélelmet maga a Bizottság döntötte meg, mivel a vitatott határozatban megállapította,

hogy az IFPEN az EPIC-jogállásából eredően nem szerzett semmilyen, a bankok és pénzintézetek által számára biztosított kedvezőbb hitelfeltételek formájában megjelenő tényleges gazdasági előnyt. A Törvényszék ezen ítélet 190. pontjában arra a következtetésre jutott, hogy a Bizottság által elvégzett vizsgálat bizonyította, hogy az IFPEN-nek a bankokhoz és pénzintézetekhez fűződő kapcsolataiban az érintett időszakban semmilyen előnye nem származott az EPIC-ké történő átalakításából.

44 Érvelésének végén a Törvényszék a megtámadott ítélet 197. pontjában megállapította, hogy a Bizottság a vitatott határozatban nem bizonyította az IFPEN által az EPIC-jogállásához kapcsolódó állami kezességvállalásból szerzett előny fennállását sem a bankokhoz és pénzintézetekhez, sem a beszállítókhoz és az ügyfelekhez fűződő kapcsolatai vonatkozásában.

45 Következésképpen a Törvényszék a vitatott határozat 1. cikkének (3)–(5) bekezdését, valamint 2–12. cikkét megsemmisítette, amely rendelkezésekben a Bizottság az IFPEN EPIC-jogállásából fakadó kezességvállalást az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „állami támogatásnak” minősítette, és e minősítés következményeit meghatározta.

A felek kérelmei

46 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;

– újbóli vizsgálat céljából utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé;

– az eljárás költségeiről jelenleg ne határozzon.

47 A Francia Köztársaság azt kéri, hogy a Bíróság:

– utasítsa el a fellebbezést;

– kötelezze a Bizottságot a költségek viselésére.

48 Az IFPEN azt kéri, hogy a Bíróság:

– utasítsa el a fellebbezést;

– kötelezze a Bizottságot az összes költség viselésére, ideértve a Törvényszék előtt felmerült költségeket is.

A fellebbezésről

49 A Bizottság a fellebbezésének alátámasztására három jogalapra hivatkozik.

Az első jogalapról

50 Három részből álló első fellebbezési jogalapjában a Bizottság azt rója fel a Törvényszéknek, hogy tévesen alkalmazta a jogot, amikor megtiltotta számára azt, hogy vizsgálatát a szóban forgó támogatási program általános jellemzőire korlátozza, és tévesen vonta le azt a következtetést, hogy az IFPEN-nek nyújtott kezességvállalás a bankokhoz és pénzintézetekhez fűződő kapcsolataiban nem minősül állami támogatásnak, azzal az indokkal, hogy az a múltban nem járt tényleges előnnyel ezen intézmény

számára (első és második rész). A Bizottság azt is felrója a Törvényszéknek, hogy túllépte a bírósági felülvizsgálati jogkörének határait, amikor olyan kifogásnak adott helyt, amelyet az IFPEN nem hozott fel, és amelyet a Francia Köztársaság nem részletezett kellőképpen (harmadik rész).

Az első jogalap első részéről

– A felek érvelése

51 A megtámadott ítélet 162. és 164., valamint 168–173. pontja ellen irányuló első jogalap első része keretében a Bizottság azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen állapította meg, hogy a kezességvállalás, amelyben az IFPEN részesül, nem tartozik a 659/1999 rendelet 1. cikkének d) pontja szerinti „támogatási program” fogalmába, következésképpen a Bizottság nem támaszkodhat e kezességvállalás általános jellemzőire annak bizonyítása érdekében, hogy az állami támogatásnak minősül.

52 E tekintetben a Bizottság rámutat arra, hogy a „támogatási program” fogalma magában foglalja mindazon intézkedéseket, melyeknek jellemzője, hogy néhány elemük nincs meghatározva, és meghozataluk időpontjában, illetve egyes esetekben még alkalmazásuk során sem kerülnek meghatározásra. Ily módon a Bizottság, amikor az ilyen intézkedések terjedelmét vizsgálja annak eldöntése érdekében, hogy ezen intézkedések az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett támogatásnak minősülnek-e, vizsgálatát azok fő jellemzőire korlátozhatja.

53 A jelen ügyben a Bizottság úgy véli, hogy azt a meghatározott projekthez nem kapcsolódó állami kezességvállalást, amelynek előnyeiben az IFPEN részesül, és amelyet számára határozatlan időszakra és meghatározatlan összeg erejéig nyújtanak, „támogatási programnak” kell minősíteni. A Bizottság szerint itt konkrétan „támogatási programok rendszeréről” van szó, tekintettel arra, hogy maga az IFPEN-nek nyújtott kezességvállalás egy szélesebb körű támogatási program, azaz az EPIC-jogálláshoz törvényileg kapcsolt hallgatólagos és korlátlan állami kezességvállalás része.

54 A Bizottság ennélfogva vitatja a Törvényszéknek a megtámadott ítélet 168–170. pontjában tett megállapításait, miszerint az EPIC-jogálláshoz fűződő kezességvállalást „támogatási programnak” kell minősíteni, míg az EPIC-jogállás elismerése az ebből eredően nyújtott kezességvállalással együtt egyedi támogatásnak minősül, amelyet be kell jelenteni a Bizottságnak.

55 E tekintetben a Bizottság egyrészről rámutat arra, hogy szemben a megtámadott ítélet 171. pontjában szereplő megállapítással, a támogatás bejelentésének követelménye egyáltalán nem bizonyítja azt, hogy az IFPEN számára nyújtott kezességvállalás nem minősül támogatási programnak. Ugyanis mind a támogatási programokat, mind pedig az egyedi támogatásokat egyaránt be kell jelenteni a Bizottságnak.

56 Másrészről a Bizottság hangsúlyozza, hogy a Törvényszék értelmezése megfosztja a Bizottságot annak lehetőségétől, hogy meghozza azokat a megfelelő intézkedéseket, amelyekkel arra kérheti a francia hatóságokat, hogy egy meghatározott EPIC vonatkozásában szüntessék meg a kezességvállalást. Ugyanis az EUMSZ 108. cikk (1) bekezdése értelmében a Bizottság csupán a támogatási programokkal kapcsolatban javasolhat megfelelő intézkedéseket, az egyedi támogatásokkal kapcsolatban nem.

57 Az IFPEN ezzel szemben arra hivatkozik, hogy az első jogalap első része két okból is nyilvánvalóan elfogadhatatlan.

58 E tekintetben az IFPEN először is megjegyzi, hogy a Bizottság által kifejtett érvelés a „támogatási program” fogalmának olyan új értelmezésén alapul, miszerint az IFPEN számára nyújtott kezességvállalás „támogatási programok rendszerének” minősül. Így az első rész olyan új érvelésen alapul, amely a Bíróság eljárási szabályzata 170. cikkének (1) bekezdése értelmében nem fogadható el a fellebbezés szakaszában.

59 Másodszor az IFPEN rámutat arra, hogy – amint azt maga a Törvényszék is elismerte a megtámadott ítélet 164. pontjában – a vitatott határozat az IFPEN javára nyújtott kezességvállalást nem minősítette „támogatási programok rendszerének”. E határozatot ugyanis azon uniós anyagi és eljárási jogi szabályok alapján hozták meg, amelyek kizárják, hogy a Bizottság úgy tekinthesse, hogy a vizsgált intézkedés támogatási programnak minősül.

60 Érdemben az IFPEN, valamint a francia kormány is vitatja a Bizottság érvelését.

– A Bíróság álláspontja

61 Egyrészt emlékeztetni kell arra, hogy a 659/1999 rendelet 1. cikkének d) pontja szerint „támogatási programnak” minősül minden olyan jogi aktus, amely alapján – anélkül hogy további végrehajtási intézkedésre volna szükség – egyedi támogatásokat lehet megítélni azon vállalkozások számára, amelyeket a jogi aktusban általános vagy elvont módon jelöltek meg, illetve minden olyan jogi aktus, amelynek alapján a meghatározott projekthez nem kapcsolódó támogatást egy vagy több vállalkozásnak lehet megítélni határozatlan időre és/vagy meghatározatlan összegben.

62 Másrészt e rendelet 1. cikkének e) pontja úgy határozza meg az „egyedi támogatás” fogalmát, hogy az magában foglal minden olyan támogatást, amelyet nem egy támogatási program alapján ítéltek oda, illetve amelyet támogatási program alapján ítéltek oda, de kötelező bejelentés alá tartozik.

63 Ezenkívül, amint a Bíróság állami támogatásokra vonatkozó ítélkezési gyakorlatából kitűnik, támogatási programok esetén a Bizottság arra szorítkozhat, hogy a szóban forgó program általános jellemzőit elemezze, anélkül hogy köteles lenne minden egyes alkalmazási esetet megvizsgálni annak eldöntése érdekében, hogy e program tartalmaz-e támogatási elemeket (2011. június 9-i Comitato „Venezia vuole vivere” és társai kontra Bizottság ítélet, C-71/09 P, C-73/09 P és C-76/09 P, EU:C:2011:368, 130. pont; 2011. november 15-i Bizottság és Spanyolország kontra Government of Gibraltar és Egyesült Királyság ítélet, C-106/09 P és C-107/09 P, EU:C:2011:732, 122. pont).

64 E megfontolások fényében kell megvizsgálni, hogy – amint azt a Bizottság állítja – a Törvényszék tévesen alkalmazta-e a jogot akkor, amikor a megtámadott ítélet 169–172. pontjában úgy ítélte meg, hogy az IFPEN-nek nyújtott kezességvállalás nem minősül támogatási programnak, és hogy a Bizottság ennélfogva nem támaszkodhat ezen intézkedés általános jellemzőire annak bizonyítása érdekében, hogy az állami támogatásnak minősül.

65 E tekintetben először is rá kell mutatni arra, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 169. pontjában helyesen állapította meg, hogy a vitatott határozatban vizsgált intézkedés nem általában véve az EPIC-jogálláshoz kapcsolódó kezességvállalás, hanem – amint különösen e határozat (21)–(24) preambulumbekezdéséből kitűnik – egy konkrét intézkedés, azaz az IFPEN EPIC-ké alakítása.

66 Meg kell ugyanis állapítani, hogy a szóban forgó intézkedés nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely alapján a 659/1999 rendelet 1. cikkének d) pontja értelmében támogatásokat lehetne nyújtani. Ezen intézkedés ugyanis csupán abban áll, hogy egy meghatározott jogi személy, a jelen ügyben az IFPEN számára biztosítják az EPIC-jogálláshoz fűződő korlátlan és hallgatólagos állami kezességvállalás előnyeit, ami azzal jár, hogy e szereplőnek ilyen kezességvállalást nyújtanak.

67 Következésképpen és a Bizottság állításával ellentétben az említett intézkedés nem tartozik a 659/1999 rendelet 1. cikkének d) pontja szerinti „támogatási program” fogalmába.

68 Másodszor az IFPEN-hez hasonlóan rá kell mutatni arra, hogy mivel a Bizottság úgy döntött, hogy a szóban forgó intézkedést *ad hoc* egyedi támogatásként elemzi, a Törvényszéknek kizárólag e minősítésre tekintettel kellett a vitatott határozat érvényességét megvizsgálnia.

69 Közelebbről, amint arra a Törvényszék a megtámadott ítélet 171. pontjában emlékeztetett, a Bizottság a vitatott határozat (256)–(259) preambulumbekezdésében kifejtette, hogy az IFPEN EPIC-ké alakítása a 659/1999 rendelet 1. cikkének c) pontja értelmében vett, bejelentési kötelezettség alá tartozó új támogatásnak minősül, és mivel az IFPEN jogállásának megváltozását hivatalosan nem jelentették be neki, hanem csak egy másik eljárás keretében mellékesen jelezték, e kötelezettségnek a francia hatóságok nem tettek eleget, így az IFPEN EPIC-ké történt átalakítása jogellenes támogatásnak minősül.

70 E körülmények között meg kell állapítani – amint arra a főtanácsnok az indítványának 78. pontjában rámutatott –, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot akkor, amikor a megtámadott ítélet 172. pontjában kimondta, hogy az IFPEN EPIC-ké alakítása – mivel az átalakítás „állami támogatásnak” minősülhet – támogatási program alapján nyújtott, bejelentési kötelezettség alá eső támogatásnak, azaz a 659/1999 rendelet 1. cikkének e) pontja értelmében vett egyedi támogatásnak minősül.

71 Egyébiránt a Bizottságnak a „támogatási programok rendszerének” fogalmára alapított érvelése nem kérdőjelezheti meg e megállapítást, mivel – amint arra a főtanácsnok az indítványának 80. pontjában rámutatott – ilyen fogalmat a 659/1999 rendelet nem tartalmaz. E tekintetben az említett rendelet 1. cikke, amely felsorolja a támogatások különböző kategóriáit, csupán a támogatási program és az egyedi támogatás fogalmának meghatározására szorítkozik, anélkül hogy rendelkezne azon lehetőségről, hogy valamely, az említett rendelet 1. cikkének d) pontja szerinti „támogatási program” fogalmába tartozó intézkedés önmagában egy szélesebb körű támogatási program részét képezheti.

72 Ugyanez vonatkozik a Bizottság azon érvelésére, miszerint az, hogy a Törvényszék az IFPEN EPIC-ké alakítását „egyedi támogatásnak” minősítette, megfosztja a Bizottságot annak lehetőségétől, hogy meghozza az EUMSZ 108. cikk (1) bekezdése értelmében vett azon megfelelő intézkedéseket, amelyekkel arra kérheti a francia hatóságokat, hogy egy meghatározott EPIC vonatkozásában szüntessék meg a kezességvállalást.

73 E tekintetben elegendő megjegyezni – amint arra a főtanácsnok az indítványának 82. pontjában rámutatott–, hogy a Törvényszéknek a vizsgált intézkedés egyedi támogatás jellegével kapcsolatos, a megtámadott ítélet 169–172. pontjában foglalt megfontolásai az IFPEN EPIC-ké alakításához fűződő sajátos körülményeken alapulnak, és főszabály szerint nem vonatkoztathatók minden ilyen jellegű intézményre.

74 E körülmények között, anélkül hogy az első jogalap első részének elfogadhatóságáról határozni kellene, e részt mint megalapozatlant mindenképpen el kell utasítani.

Az első jogalap második részéről

– A felek érvelése

75 Az első jogalap második része keretében a Bizottság azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor megállapította, hogy az EPIC-jogálláshoz fűződő kezességvállalás nem jár előnnyel az IFPEN számára a bankokhoz és pénzintézetekhez fűződő kapcsolataiban, kizárólag azzal az indokkal, hogy ezen intézmény e kapcsolatokban nem szerzett tényleges előnyt az érintett időszakban.

76 E tekintetben a Bizottság először is rámutat arra, hogy mivel a szóban forgó intézkedés támogatási programnak minősül, a Törvényszéknek meg kellett volna vizsgálnia, hogy e kezességvállalás az általános jellemzőire figyelemmel alkalmas-e arra, hogy a jövőben az IFPEN számára előnnyel járjon, éspedig függetlenül attól, hogy ezen intézmény az érintett időszakban a hitelfeltételeket illetően nem jutott tényleges előnyhöz. A Bizottság e tekintetben hangsúlyozza, hogy kizárólag annak eldöntése céljából vizsgálta meg a kezességvállalás ezen időszakban kifejtett tényleges hatásait, hogy az említett

időszakban megvalósult-e konkrét előny, nem pedig annak eldöntése céljából, hogy a kezességvállalás állami támogatásnak minősül-e, vagy sem, amely kérdés kizárólag ezen intézkedés potenciális hatásainak értékelésétől függ.

77 Egyébiránt a Bizottság szerint a Törvényszék által elfogadott megközelítés azt eredményezné, hogy azon tagállamokhoz képest, amelyek az EUMSZ 108. cikknek megfelelően eleget tesznek bejelentési kötelezettségüknek, kedvezőbb elbánásban részesülnének azok a tagállamok, amelyek nem jelentik be a korlátlan kezességvállalás nyújtását, holott az állami támogatások egyik állandó elvének értelmében ez utóbbi tagállamok nem élvezhetnek előnyt az előbb említettek kárára.

78 Ha ugyanis egy tagállam bejelenti az ilyen jellegű kezességvállalás nyújtására irányuló szándékát, a Bizottság az intézkedés tényleges hatásai ismeretének hiányában csupán annak lehetséges hatásait vizsgálja. Ha azonban valamely tagállam előzetes bejelentés nélkül nyújt ilyen kezességvállalást, ezt követően igazolhatja, hogy ezen intézkedés semmilyen konkrét hatással nem járt, következésképpen nem minősíthető „állami támogatásnak”. Ennélfogva ez a tagállamokat arra ösztönözné, hogy ne jelentsék be azt, hogy korlátlan kezességvállalást nyújtanak.

79 Másodlagosan a Bizottság azzal érvel, hogy még ha úgy is kellene tekinteni, hogy az IFPEN-nek nyújtott kezességvállalás nem támogatási programnak, hanem egyedi támogatásnak minősül, a Törvényszéknek a kezességvállalás potenciális hatásaira kellett volna alapítania vizsgálatát, azaz azon hatásokra, amelyeket ezen intézkedés kiválthat.

80 Az IFPEN és a francia kormány vitatja ezen érvelést.

– *A Bíróság álláspontja*

81 Mindenekelőtt rá kell mutatni arra – amint az első jogalap első része keretében megállapításra került –, hogy a szóban forgó intézkedés nem minősül a 659/1999 rendelet 1. cikkének d) pontja értelmében vett támogatási programnak.

82 Így a Törvényszék a megtámadott ítélet 173. pontjában helyesen állapította meg azt, hogy a Bizottságot a támogatási programok terén terhelő bizonyítási kötelezettségre vonatkozó ítélkezési gyakorlat a jelen ügyben nem alkalmazható.

83 E körülmények között annyiban, amennyiben a fellebbezés első jogalapjának második része azon a téves előfeltevésen alapul, hogy a szóban forgó intézkedés támogatási programnak minősül, e részt mint megalapozatlant el kell utasítani.

84 A Bizottság által másodlagosan előadott érvelést illetően meg kell vizsgálni, hogy – amint azt a Bizottság állítja – a Törvényszék tévesen alkalmazta-e a jogot akkor, amikor kimondta, hogy annak bizonyításakor, hogy az IFPEN a bankokhoz és pénzintézetekhez fűződő kapcsolataiban előnyt szerzett, a Bizottság nem korlátozhatja vizsgálatát azon potenciális hatásokra, amelyeket a szóban forgó intézkedés kiválthat, és hogy a Bizottságnak az EPIC-jogálláshoz fűződő kötelezettségvállalás által kifejtett tényleges hatásokat is meg kellett volna vizsgálnia.

85 Ezen érvelés azonban a megtámadott ítélet téves értelmezéséből ered.

86 Ezen ítélet 79. és 182. pontjában ugyanis a Törvényszék megállapította, hogy a Bizottság a vitatott határozatban elismerte, hogy az IFPEN az érintett időszakban a bankokhoz és pénzintézetekhez fűződő kapcsolataiban nem szerzett tényleges gazdasági előnyt az EPIC-jogállásához fűződő kezességvállalásból eredően. Közelebbről a Törvényszék hangsúlyozta, hogy e határozat

(199) preambulumbekezdésében a Bizottság megjegyezte, hogy azon potenciális előny, amelyet az IFPEN kedvezőbb piaci kamat formájában a korlátlan kezességvállalásból eredően szerezhetett volna, az érintett időszakban nem valósult meg.

87 E megállapításra figyelemmel a Törvényszék a megtámadott ítélet 188. pontjában kimondta, hogy a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítélet (C-559/12 P, EU:C:2014:217) értelmében vett egyszerű vélelem, miszerint az EPIC-jogálláshoz fűződő hallgatólagos és korlátlan állami kezességvállalás következtében javul az érintett kedvezményezett vállalkozás pénzügyi helyzete, a jelen ügyben megdőlt.

88 Így a Bizottság állításával ellentétben a Törvényszék egyáltalán nem mondta ki azt, hogy a Bizottságnak meg kellett volna vizsgálnia a szóban forgó intézkedés által az érintett időszakban kifejtett tényleges hatásokat annak bizonyítása érdekében, hogy az IFPEN a bankokhoz és pénzintézetekhez fűződő kapcsolataiban előnyt szerzett. A Törvényszék ugyanis csupán arra mutatott rá, hogy mivel ezen időszak vonatkozásában maga a Bizottság állapította meg tényleges hatások hiányát, a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítéletben (C-559/12 P, EU:C:2014:217) felállított egyszerű vélelem megdőlt.

89 Következésképpen a fellebbezés első jogalapjának második részét teljes egészében el kell utasítani.

Az első jogalap harmadik részéről

– A felek érvelése

90 Az első jogalap harmadik részében a Bizottság azt rója fel a Törvényszéknek, hogy a felek által felhozott kifogásokon túlterjeszkedve hozott határozatot arról, hogy az IFPEN a bankokhoz és pénzintézetekhez fűződő kapcsolataiban előnyt szerzett-e.

91 E tekintetben a Bizottság rámutat arra, hogy az IFPEN az első fokon előterjesztett keresetlevelében semmilyen bírálatot nem fogalmazott meg a Bizottság ilyen előny fennállására vonatkozó elemzésével kapcsolatban. A Francia Köztársaság a maga részéről arra szorítkozott, hogy kizárólag azzal az indokkal vitatta ezen előny fennállását, hogy a Bizottság azt nem bizonyította, ezen állítását e tagállam azonban semmilyen érvvel nem támasztotta alá.

92 Következésképpen a Törvényszék azáltal, hogy egy olyan kifogásnak adott helyt, amelyet az egyik felperes fel sem hozott, a másik felperes pedig nem részletezett kellően, túllépte jogszolgáltatási hatáskörének korlátait.

93 Az IFPEN és a francia kormány vitatja ezen érvelést.

– A Bíróság álláspontja

94 Mindenekelőtt hangsúlyozni kell, hogy a megtámadott ítélet 58. és 185. pontjából kitűnik, hogy a Francia Köztársaság a Törvényszékhez benyújtott keresete harmadik jogalapjának első része keretében egyértelműen vitatta a Bizottságnak a vitatott határozatban foglalt, az IFPEN által a bankokhoz és pénzintézetekhez fűződő kapcsolataiban szerzett előny fennállására vonatkozó megállapításait.

95 Hasonlóképpen, amint arra a főtanácsnok az indítványának 92. pontjában rámutatott, az IFPEN a Törvényszékhez benyújtott keresetlevelében és válaszában többször is vitatta a Bizottság ilyen előny fennállására vonatkozó elemzését.

96 E körülmények között a fellebbezés első jogalapjának harmadik részét mint megalapozatlant el kell utasítani.

97 Mivel a Bíróság az első jogalap egyetlen részének sem adott helyt, e jogalapot el kell utasítani.

A második jogalapról

A felek érvelése

98 A lényegében a megtámadott ítélet 134–137. és 188–193. pontja ellen irányuló második jogalapjával a Bizottság egyrészt azt rója a Törvényszék terhére, hogy tévesen alkalmazta a jogot a Bíróság által a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítéletben (C-559/12 P, EU:C:2014:217) felállított, előny fennállására vonatkozó vélelem hatályának meghatározását illetően, másrészt pedig, hogy tévesen ítélte meg azt, hogy e vélelmet a jelen ügyben az IFPEN-nek a bankokhoz és pénzintézetekhez fűződő kapcsolatait illetően megdöntötték.

99 E jogalap keretében a Bizottság először is emlékeztet arra, hogy ezen ítélet értelmében a Bizottság nem köteles bizonyítani valamely kezességvállalás tényleges hatásait annak megállapítása érdekében, hogy az EPIC-jogállást élvező jogalany előnyt szerzett-e. E tekintetben ugyanis támaszkodhat a magából a kezességvállalásból eredő egyszerű vélelemre.

100 Ezt követően a Bizottság rámutat arra, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 188–192. pontjában tévesen állapította meg, hogy az előnyre vonatkozó vélelem az érintett időszakban az IFPEN-nek a bankokhoz és pénzintézetekhez fűződő kapcsolataira gyakorolt tényleges hatás hiánya miatt megdőlt, mivel ez utóbbi körülmény nem elegendő e vélelem megdöntéséhez. Annak megállapítása érdekében, hogy az említett vélelmet megdöntötték, azt kellett volna bizonyítani, hogy a szóban forgó kezességvállalás az IFPEN sajátosságai miatt nem alkalmas arra, hogy ezen intézmény számára az említett gazdasági szereplőkhöz fűződő kapcsolataiban előnyt biztosítson.

101 Végül a Bizottság azt a következtetést vonja le, hogy a Törvényszék, mivel ily módon leszűkítette az előnyre vonatkozó vélelem hatályát, megsértette az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdését, valamint az e rendelkezés értelmében vett előny fennállásának bizonyítására vonatkozó szabályokat.

102 Az IFPEN és a Francia Köztársaság vitatja ezen érvelést.

103 Az IFPEN azzal érvel, hogy a Törvényszék helyesen állapította meg, hogy a jelen ügyben a Bizottság nem hivatkozhat a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítéletből (C-559/12 P, EU:C:2014:217) eredő vélelemre.

104 Az IFPEN hangsúlyozza, hogy ez a vélelem kivételt képez azon elv alól, miszerint a Bizottság feladata annak bizonyítása, hogy valamely intézkedés megfelel az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „állami támogatásnak” minősítéshez szükséges feltételeknek. E vélelem ily módon szigorúan értelmezendő, következésképpen kizárólag akkor alkalmazható, ha a tényleges előny fennállása valószínű.

105 Az IFPEN hozzáteszi, hogy a vitatott határozatban a Bizottság nem fejtette ki azon indokokat, amelyek miatt vélelmezni lehet, hogy az IFPEN ilyen előnyt szerzett. Ennélfogva az említett határozat nem felel meg az EUMSZ 296. cikkből eredő indokolási követelményeknek.

106 A vélelem megdöntését illetően az IFPEN megjegyzi, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 189–192. pontjában helyesen mutatott rá arra, hogy az érintett időszakban ezen intézménynek a bankokhoz és pénzintézetekhez fűződő kapcsolataiban semmiféle haszna nem származott az

EPIC-jogállásához fűződő kezességvállalásból. Ezenfelül a Bizottság semmilyen bizonyítékkal nem szolgált, amely arra engedne következtetni, hogy 2010-et követően e helyzetben olyan esetleges változás állt volna be, amely arra indította az IFPEN-t, hogy a piaci feltételektől eltérő feltételek mellett vegyen fel kölcsönt.

107 A Francia Köztársaság a maga részéről úgy véli, hogy a Bizottság második jogalapját mint megalapozatlant el kell utasítani. E tekintetben e kormány lényegében az első jogalap második részére adott válaszában kifejtett érvekre hivatkozik.

A Bíróság álláspontja

108 Rá kell mutatni arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint ahhoz, hogy valamely intézkedés az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „állami támogatásnak” minősüljön, valamennyi alábbi feltétel teljesülése szükséges. Először is a beavatkozásnak az állam által vagy állami forrásból kell történnie. Másodszor e beavatkozásnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy érintse a tagállamok közötti kereskedelmet. Harmadszor a kedvezményezettje számára szelektív előnyt kell biztosítania. Negyedszer torzítania kell a versenyt, vagy azzal kell fenyegetnie (2016. december 21-i Bizottság kontra World Duty Free Group és társai ítélet, C-20/15 P és C-21/15 P, EU:C:2016:981, 53. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2017. május 18-i Fondul Proprietatea ítélet, C-150/16, EU:C:2017:388, 13. pont).

109 E feltételek közül konkrétan a harmadikat illetően emlékeztetni kell arra, hogy szintén a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint formájától függetlenül állami támogatásnak minősül az a beavatkozás, amely közvetlenül vagy közvetve alkalmas vállalkozások előnyben részesítésére, illetve amely olyan gazdasági előnynek tekintendő, amelyben a kedvezményezett vállalkozás rendes piaci feltételek között nem részesülhetett volna (2010. szeptember 2-i Bizottság kontra Deutsche Post ítélet, C-399/08 P, EU:C:2010:481, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2017. június 27-i Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania ítélet, C-74/16, EU:C:2017:496, 65. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

110 Hangsúlyozni kell, hogy amint arra a Törvényszék a megtámadott ítélet 71. pontjában rámutatott, a Bizottságnak kell bizonyítania az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatás fennállását. Közelebbről a Bíróságnak az állami támogatások terén való bizonyításfelvételre vonatkozó elvekkel kapcsolatos állandó ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy a Bizottság köteles a kifogásolt intézkedések vizsgálatára irányuló eljárást alaposan és pártatlanul lefolytatni annak érdekében, hogy a támogatás fennállását és adott esetben annak a belső piaccal való összeegyeztethetetlenségét vagy jogellenességét megállapító végleges határozat meghozatalakor a lehető legteljesebb körű és legmegbízhatóbb információk álljanak rendelkezésére (2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítélet, C-559/12 P, EU:C:2014:217, 63. pont).

111 A 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítéletből (C-559/12 P, EU:C:2014:217, 98. és 99. pont) azonban kitűnik, hogy az említett vizsgálat keretében a Bizottság hivatkozhat azon egyszerű vélelemre, miszerint az olyan vállalkozás javára nyújtott hallgatólagos és korlátlan állami kezességvállalás következtében, amely nem tartozik a fizetésképtelenségi és csődeljárások általános szabályainak hatálya alá, javul e vállalkozás pénzügyi helyzete azon terhek könnyítése révén, amelyek rendes körülmények között a költségvetésére hárulnak. Így a létező támogatásokra vonatkozó eljárás keretében az ilyen kezességvállalás által a kedvezményezett vállalkozásnak nyújtott előny bizonyítása érdekében elegendő, ha a Bizottság megállapítja magának e kezességvállalásnak a fennállását, anélkül hogy bizonyítania kellene a kezességvállalás által annak nyújtásától kezdődően kiváltott tényleges hatásokat.

112 E megfontolások fényében kell megvizsgálni, hogy – amint azt a Bizottság állítja – a Törvényszék tévesen alkalmazta-e a jogot, amikor a Bíróság által a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítéletben (C-559/12 P, EU:C:2014:217) felállított, előny fennállására vonatkozó egyszerű vélelem hatályát meghatározta, és ezt követően megállapította, hogy e vélelem a jelen ügyben megdőlt.

113 E tekintetben rá kell mutatni arra, hogy a megtámadott ítélet 134–137. pontjában a Törvényszék először is hangsúlyozta, hogy valamely vélelem bizonyítási módként történő alkalmazásának lehetősége azon feltételezések hihetőségétől függ, amelyeken e vélelem nyugszik. Közelebbről a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítéletben (C-559/12 P, EU:C:2014:217) felállított vélelem a Bíróság által hihetőként elfogadott kettős előfeltevésen alapul, miszerint egyrészt a valamely tagállam hatóságai által nyújtott kezességvállalás fennállásának kedvező hatása van az e kezességvállalás kedvezményezettjének nemteljesítésével kapcsolatos kockázat hitelezők általi értékelésére, másrészt pedig e kedvező hatás a hitel költségének csökkenésében nyilvánul meg.

114 Másodszor az IFPEN-nek a bankokhoz és pénzintézetekhez fűződő kapcsolatait illetően a Törvényszék a megtámadott ítélet 188–190. pontjában kimondta, hogy a Bíróság által így felállított vélelem a jelen ügyben megdőlt, mivel a Bizottság által elvégzett vizsgálat egyértelművé tette, hogy az IFPEN az érintett időszakban az EPIC-jogállásához kapcsolódó kezességvállalásból nem szerzett tényleges gazdasági előnyt.

115 Márpedig meg kell állapítani, hogy a Törvényszék által az ítéletének 134–137. és 188–190. pontjában kifejtett érvelést téves jogalkalmazás jellemzi.

116 Amint ugyanis a főtanácsnok az indítványának 123. pontjában lényegében rámutatott, kizárólag azon körülmény, hogy az IFPEN állami kezességvállalásban részesül, lehetővé tette a Bizottság számára, hogy a Bíróság által a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítéletben (C-559/12 P, EU:C:2014:217) kialakított, előnyre vonatkozó vélelemre hivatkozzon, mivel e vélelem azon az elgondoláson alapul, hogy egy EPIC a jogállásához kapcsolódó kezességvállalás révén kedvezőbb pénzügyi feltételekben részesül, illetve részesülhetne, mint amelyek a pénzpiacokon szokásosan elérhetők. A Bizottság tehát ahhoz, hogy e vélelemre hivatkozhasson, nem volt köteles a szóban forgó kezességvállalás tényleges hatásait bizonyítani (lásd ebben az értelemben: 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítélet, C-559/12 P, EU:C:2014:217, 99. pont).

117 Így, noha igaz, hogy e vélelem csak egyszerű vélelem, tehát megdönthető, az csak akkor dönthető meg, ha bizonyítást nyer, hogy az érintett EPIC jogállásához kapcsolódó kezességvállalás gazdasági és jogi összefüggéseire tekintettel ezen intézmény e kezességvállalásból eredően a múltban nem szerzett, és minden valószínűség szerint a jövőben sem szerez semmilyen tényleges gazdasági előnyt.

118 E körülmények között a Törvényszéknek a megtámadott ítélet 134–137. és 188–190. pontjában szereplő megállapításaival ellentétben csupán az a körülmény, hogy az ilyen kezességvállalás kedvezményezettje az EPIC-jogállásából eredően a múltban nem szerzett semmilyen tényleges gazdasági előnyt, önmagában nem elegendő az előny fennállására vonatkozó vélelem megdöntéséhez.

119 Következésképpen a Törvényszék a megtámadott ítélet 134–137. pontjában tévesen állapította meg, hogy a Bíróság által a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítéletben (C-559/12 P, EU:C:2014:217) felállított vélelemre való hivatkozás lehetősége a kezességvállalás kedvezményezettjére gyakorolt tényleges hatások fennállásán alapul, következésképpen ezen ítélet 188–190. pontjában tévesen állapította meg azt is, hogy az IFPEN-nek a bankokhoz és pénzintézetekhez fűződő kapcsolatait illetően az említett vélelmet megdöntötték.

120 A fenti megfontolásokra figyelemmel a második jogalapnak helyt kell adni.

A harmadik jogalapról

A felek érvelése

121 A megtámadott ítélet 134–161. pontja ellen irányuló harmadik jogalapjával a Bizottság azt rója a Törvényszék terhére, hogy tévesen vonta le azt a következtetést, hogy a Bizottság nem hivatkozhat az IFPEN által a beszállítóihoz és az ügyfeleihez fűződő kapcsolataiban szerzett előny fennállására vonatkozó egyszerű vélelemre.

122 A Bizottság szerint a Törvényszék e megállapítása lényegében egyrészt a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítélet (C-559/12 P, EU:C:2014:217) és a kezességvállalásról szóló közlemény téves értelmezésén, másrészt pedig azon alapul, hogy a kezességvállalás az IFPEN-nek a beszállítóihoz és az ügyfeleihez fűződő kapcsolataira állítólag nincs valószínű befolyással.

123 Először is a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítélet (C-559/12 P, EU:C:2014:217) értelmezését illetően a Bizottság azzal érvel, hogy ezen ítéletből egyáltalán nem következik az, hogy az előny fennállására vonatkozó vélelmet ne lehetne valamely EPIC-nek a beszállítóihoz és az ügyfeleihez fűződő kapcsolataira alkalmazni. E tekintetben hangsúlyozza, hogy a Bíróság által az említett ítéletben azonosított előny két tényezőn alapul, azaz a hitelfeltételek javulásán, és azon, hogy az EPIC nem fizet az állam általi kockázatvállalásnak megfelelő díjat. Márpedig e megfontolások az IFPEN-hez hasonló EPIC-nek a kereskedelmi hitelezőihez fűződő kapcsolataira is alkalmazandók.

124 Egyébiránt az a tény, hogy a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítélet (C-559/12 P, EU:C:2014:217) és a kezességvállalásról szóló közlemény az előny fennállására vonatkozó vélelem vizsgálata keretében csupán a bankok vagy pénzintézetek által nyújtott hitelekre hivatkozik, nem zárja ki azt, hogy az említett vélelem az EPIC-nek a kereskedelmi hitelezőihez fűződő kapcsolatai keretében is alkalmazható legyen, mivel a Bíróság ezen ítéletben csak példaként hivatkozott az előbbiekre.

125 Másodszor azzal kapcsolatban, hogy a kezességvállalás az IFPEN-hez hasonló EPIC-nek a beszállítóihoz és az ügyfeleihez fűződő kapcsolataira állítólag nincs valószínű befolyással, a Bizottság mindenekelőtt rámutat arra, hogy észszerűen nem állítható az, hogy a kereskedelmi hitelezőket általában véve hidegen hagyja, hogy követeléseiket megfizetik-e, vagy sem. Épp ellenkezőleg, minden hitelművelet esetén, legyen szó pénzügyi vagy kereskedelmi hitelről, a visszafizetés elmaradásának kockázata meghatározó jelentőségű a szerződő felek közötti jogviszonyban. Következésképpen ezen esetben az IFPEN kereskedelmi hitelezője számára főszabály szerint nem elhanyagolható jelentőségű az a biztosíték, hogy az IFPEN nemteljesítése esetén e hitelező követelését az állam kielégíti.

126 Ezt követően a Bizottság megjegyzi, hogy a megtámadott ítélet 139. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy azon feltételezés hihetősége, miszerint az állami kezességvállalás fennállása kedvező hatással van az IFPEN-nek a beszállítóihoz fűződő kapcsolataira, amely kedvező hatás a beszállítók által biztosított árcsökkentésben nyilvánul meg, nem magától értetődő. Márpedig a Bizottság szerint, noha az árcsökkenés nem csupán az EPIC-jogálláshoz fűződő kezességvállalás fennállásából, hanem több tényezőből is eredhet, nem indokolt a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítéletben (C-559/12 P, EU:C:2014:217) kialakított, előny fennállására vonatkozó vélelem alkalmazását valamely EPIC-nek a beszállítóihoz fűződő viszonyában mellőzni.

127 Az IFPEN ezzel szemben arra hivatkozik, hogy harmadik jogalapjával a Bizottság valójában a tényeknek és bizonyítékoknak a Törvényszék által a megtámadott ítélet 90–131. pontjában elvégzett értékelését vitatja. E jogalapot tehát mint elfogadhatatlant el kell utasítani.

128 Érdemben az IFPEN, valamint a Francia Köztársaság is vitatja a Bizottság érvelését.

129 Az IFPEN megjegyzi, hogy mivel az EPIC-jogálláshoz fűződő kezességvállalás nyújtása egyedi támogatásnak minősül, és mivel a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítéletben (C-559/12 P, EU:C:2014:217) felállított vélelem nem alkalmazható a jelen ügyben, a Törvényszék a megtámadott ítélet 129. pontjában helyesen vonta le azt a következtetést, hogy a Bizottságnak a kezességvállalás tényleges hatásait kell vizsgálnia az IFPEN javára fennálló előny bizonyítása érdekében.

130 Ezenkívül az IFPEN azt állítja, hogy a Bizottság – ellentétben azzal, amit fellebbezésében állít – a vitatott határozatban nem azonosította az IFPEN hitelezői, konkrétan a beszállítói és az ügyfelei vonatkozásában fennálló előnyt.

131 E tekintetben az IFPEN hangsúlyozza, hogy a Bizottság a vitatott határozatban, valamint a fellebbezésében tévesen állapította meg egyrészt az IFPEN és a beszállítói közötti kapcsolatokat illetően azt, hogy ez utóbbiak a követeléseik IFPEN-re történő engedményezése során mentesülnek a faktorálási díj megfizetése alól, mivel hallgatólagos állami kezességvállalással rendelkeznek, másrészt pedig az IFPEN és az ügyfelei közötti kapcsolatokat illetően azt, hogy az IFPEN az EPIC-jogállásához fűződő kezességvállalás révén teljesítési biztosítékot, illetve a legnagyobb gondosságért járó biztosítékot tudott nyújtani ügyfeleinek. Így a Törvényszék a megtámadott ítélet 99–108., illetve 111–120. pontjában helyesen állapította meg azt, hogy a Bizottság azon feltevése, miszerint az IFPEN az ügyfeleihez és beszállítóihoz fűződő kapcsolataiban előnnyel rendelkezik, pusztán elméleti, és nem valószínű.

132 A Francia Köztársaság a maga részéről úgy véli, hogy a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot a hallgatólagos és korlátlan állami kezességvállalásból származó előny fennállására vonatkozó vélelem hatályának meghatározása során. E tagállam szerint ugyanis a Törvényszéknek igaza volt abban, hogy nem terjesztette ki e kezességvállalást az EPIC-nek a beszállítóihoz és az ügyfeleihez fűződő kapcsolataira.

133 E tekintetben a francia kormány emlékeztet arra, hogy a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítéletben (C-559/12 P, EU:C:2014:217) felállított vélelem nem az EPIC-nek a beszállítóihoz és az ügyfeleihez fűződő kapcsolataira vonatkozó feltevésen alapul, így a Bizottság e körülmények között nem hivatkozhat arra.

134 Mindenesetre, amint arra a Törvényszék a megtámadott ítélet 136. pontjában rámutatott, az ilyen vélelem bizonyítási módként történő alkalmazásának lehetősége azon feltételezések hihetőségétől függ, amelyeken e vélelem nyugszik.

135 E tekintetben a vitatott határozat egyrészt azon a feltevésen alapul, miszerint az állami kezességvállalásban részesülő EPIC a beszállítói által biztosított árcsökkentés előnyét élvezi. Márpedig a Törvényszék helyesen mutatott rá arra, hogy a valamely beszállító és az érintett EPIC közötti jogviszonyban nyújtott árcsökkentés több tényezőtől is függ, többek között a leadott megrendelések mennyiségétől, a beszállító által meghatározott fizetési határidőktől vagy a szerződéses jogviszony fennállásának időtartamától. Az árcsökkentés tehát nem a hatóságok által az EPIC számára nyújtott kezességvállalás fennállásából következik.

136 Másrészt az IFPEN és az ügyfelei közötti kapcsolatokat illetően az említett tagállam azt állítja, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 141. pontjában helyesen állapította meg azt, hogy a Bizottság nem határozta meg a vitatott határozatban, hogy az IFPEN-nek milyen előnye származna az állami kezességvállalás fennállásából, és hogy következésképpen e tekintetben tárgytalan az a vélelem, amelyre a Bizottság hivatkozni kívánt. Ugyanis a Francia Köztársaság szerint a Bizottság nem bizonyította, hogy az EPIC-jogálláshoz fűződő hallgatólagos és korlátlan állami kezességvállalás mennyiben javítaná az IFPEN helyzetét az ügyfeleihez fűződő kapcsolataiban.

A Bíróság álláspontja

137 Előzetesen rá kell mutatni arra, hogy az IFPEN állításával ellentétben a Bizottság a harmadik jogalapjával nem kívánja vitatni a tényeknek és bizonyítékoknak a Törvényszék által a megtámadott ítéletben elvégzett értékelését.

138 E jogalap keretében ugyanis a Bizottság azzal érvel, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 134–160. pontjában kimondta, hogy a Bizottság nem hivatkozhat a Bíróság által a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítéletben (C-559/12 P, EU:C:2014:217) felállított, előny fennállására vonatkozó vélelemre annak bizonyítása érdekében, hogy az IFPEN a beszállítóihoz és az ügyfeleihez fűződő kapcsolataiban az állami kezességvállalásból eredően előnyt szerzett.

139 E tekintetben igaz, hogy a Bíróság ezen ítéletben a valamely EPIC jogállásához kapcsolódó kezességvállaláshoz fűződő előnyre vonatkozó egyszerű vélelem fennállását csupán az EPIC-nek a bankokhoz és pénzintézetekhez fűződő kapcsolataiban ismerte el kifejezetten. Amint azonban a főtanácsnok az indítványának 168. pontjában rámutatott, az említett ítéletből nem következik az, hogy e vélelmet nem lehetne főszabály szerint az EPIC más kapcsolataiban, többek között a beszállítóihoz és az ügyfeleihez fűződő kapcsolataiban is alkalmazni.

140 Mindenekelőtt, a Törvényszék által a megtámadott ítélet 147. pontjában megállapítottakkal ellentétben, semmilyen hasznos megfontolás nem vonható le abból a tényből, hogy a „La Poste” határozatban, amelyet a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítélet (C-559/12 P, EU:C:2014:217) alapjául szolgáló ügyben vitattak, a Bizottság az EPIC javára fennálló előnyt úgy bizonyította, hogy csupán az EPIC-nek a bankokhoz és pénzintézetekhez fűződő kapcsolatait vizsgálta meg, a beszállítókhoz és az ügyfelekhez fűződő kapcsolatait nem. Ilyen körülményre ugyanis a Bíróság ez utóbbi ítélet 94–99. pontjában, amely pontokban az EPIC-jogálláshoz kapcsolódó kezességvállaláshoz fűződő előnyre vonatkozó egyszerű vélelmet felállította, egyáltalán nem mutatott rá.

141 Továbbá a Törvényszék által a megtámadott ítélet 152. pontjában abból levont következtetéseket illetően, hogy a Bíróság a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítélet (C-559/12 P, EU:C:2014:217) 96. pontjában a 2011. december 8-i Residex Capital IV ítéletre (C-275/10, EU:C:2011:814) utalt, hangsúlyozni kell, hogy az utóbb említett ítéletben a Bíróság lényegében kimondta, hogy az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése alapján a nemzeti bíróságok hatáskörrel rendelkeznek az állami kezességvállalás semmisnek nyilvánítására olyan helyzetben, amikor e kezességvállalás révén jogellenes támogatást nyújtottak, amely kezességet hatóság vállalta annak érdekében, hogy fedezetet biztosítson egy pénzügyi társaság által olyan vállalkozásnak nyújtott kölcsönre, amely rendes piaci körülmények között nem juthatott volna ilyen finanszírozáshoz.

142 A 2011. december 8-i Residex Capital IV ítélet (C-275/10, EU:C:2011:814) alapjául szolgáló ügyben a hatóság által a kölcsönvevő részére nyújtott kezességvállalás „állami támogatásnak” minősítése nem képezte a Bíróság előtti vita tárgyát, mivel a kölcsönvevő már az említett kezességvállalás nyújtása időpontjában nehéz helyzetben volt, így ilyen kezességvállalás hiányában a tőkepiacon nem tudott volna finanszírozáshoz jutni.

143 Így a Törvényszék által a megtámadott ítélet 152. pontjában megállapítottakkal ellentétben az ezen ítéletre való utalás semmilyen hasznos információval nem szolgál a Bíróság által a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítéletben (C-559/12 P, EU:C:2014:217) felállított, előnyre vonatkozó egyszerű vélelem hatályát illetően.

144 Ugyanígy a Törvényszék a megtámadott ítélet 156. pontjában nem vonhatott volna le semmilyen következtetést az említett vélelem hatályát illetően abból sem, hogy a Bíróság a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítélet (C-559/12 P, EU:C:2014:217) 97. pontjában a kezességvállalásról szóló közlemény 1.2, 2.1 és 2.2 pontjára hivatkozott.

145 Kétségtelenül igaz, hogy a kezességvállalásról szóló közlemény e pontjai kizárólag arra az előnyre hivatkoznak, amelyet valamely állami kezességvállalás kedvezményezettje kedvezőbb hitelfeltételek – úgymint alacsonyabb hitelkamat vagy a biztosítékra vonatkozó kevésbé szigorú követelmények – formájában szerezhet. A Bíróság által a kezességvállalásról szóló közlemény említett pontjaira való utalás a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítélet (C-559/12 P, EU:C:2014:217) alapjául szolgáló ügy körülményeire tekintettel azonban indokolt volt, amely ügyben csupán azon előnyről volt szó, amelyet a szóban forgó EPIC a jogállásából eredő kezességvállalásból a bankokhoz és pénzintézetekhez fűződő kapcsolataiban szerezhetett.

146 Végül rá kell mutatni arra, hogy azon érv, amelyet a Törvényszék a megtámadott ítélet 159. pontjában a Bíróság által a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítéletben (C-559/12 P, EU:C:2014:217) és különösen annak 104. pontjában tett megjegyzésekre kívánt alapítani, legalábbis nem világos. Nem érthető ugyanis az, hogy e megjegyzések miért erősítik meg azt – amint a Törvényszék állította –, hogy a Bíróság által annak megállapítása érdekében elfogadott könnyített bizonyítási mód, hogy az EPIC-jogálláshoz fűződő hallgatólagos és korlátlan állami kezességvállalás gazdasági előnyt valósít-e meg, kizárólag azon kölcsönvevő esetében alkalmazható, aki az említett kezességvállalásnak köszönhetően alacsonyabb kamatot fizet, vagy kevesebb biztosítékot kínálhat.

147 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 160. pontjában kimondta, hogy a Bíróság által a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítéletben (C-559/12 P, EU:C:2014:217) felállított, előny fennállására vonatkozó vélelem az EPIC hitelezője részéről finanszírozási műveletet, kölcsönt vagy tágabb értelemben hitelt magában foglaló kapcsolatokra, nevezetesen ezen EPIC-nek a bankokhoz és pénzintézetekhez fűződő kapcsolataira korlátozódik.

148 Ennélfogva a harmadik jogalapnak helyt kell adni.

149 Mindemellett hozzá kell tenni, hogy ezen ítéletet úgy sem lehet értelmezni, hogy az említett vélelem automatikusan kiterjeszthető az EPIC-nek a beszállítóihoz és az ügyfeleihez fűződő kapcsolataira anélkül, hogy előzetesen meg kellene vizsgálni, hogy az említett szereplők magatartására figyelemmel az intézmény által e kapcsolatokból szerezhető előny hasonlít-e azon előnyhöz, amelyet ezen intézmény a bankokhoz és pénzintézetekhez fűződő kapcsolataiból szerez.

150 Amint ugyanis a jelen ítélet 116. pontjában megállapításra került, a 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítéletben (C-559/12 P, EU:C:2014:217) felállított vélelem azon a feltevésen alapul, miszerint az érintett EPIC a jogállásához kapcsolódó kezességvállalás révén kedvezőbb pénzügyi feltételekben részesül, illetve részesülhetne, mint amelyek a pénzpiacokon szokásosan elérhetők. Így az említett vélelemnek az EPIC-nek a beszállítókhoz és az ügyfelekhez fűződő kapcsolataira való alkalmazása csak annyiban igazolt, amennyiben e kedvezőbb feltételek az érintett piacokon az EPIC ez utóbbiakhoz fűződő kapcsolataiban is megjelennek.

151 Következésképpen a Bizottságnak akkor, amikor az említett vélelmet alkalmazni kívánja, meg kell vizsgálnia azon gazdasági és jogi összefüggéseket, amelyeknek a szóban forgó kapcsolatok által érintett piac a részét képezi. Közelebbről a Bizottság köteles megvizsgálni, hogy az érintett piac szereplőinek magatartása igazolja-e az előnyre vonatkozó olyan feltevést, amely hasonlít az EPIC-nek a bankokhoz és pénzintézetekhez fűződő kapcsolataiban alkalmazható feltevéshez.

152 A fentiek összességéből következik, hogy a megtámadott ítéletet hatályon kívül kell helyezni annyiban, amennyiben ezen ítéletben a Törvényszék a vitatott határozat 1. cikkének (3)–(5) bekezdését, valamint 2–12. cikkét megsemmisítette.

Az ügynek a Törvényszék elé való visszautalásáról

153 Az Európai Unió Bíróságának alapokmánya 61. cikkének első bekezdése szerint a Bíróság a Törvényszék határozatának hatályon kívül helyezése esetén az ügyet maga is érdemben eldöntheti, amennyiben a per állása megengedi, illetve visszautalhatja az ügyet a Törvényszék elé.

154 Mivel a per állása nem engedi meg a második és a harmadik jogalap alapjául szolgáló érvelés elbírálását, a Bíróságnak e jogalapok megvitatása érdekében az ügyet vissza kell utalnia a Törvényszék elé.

A költségekről

155 Mivel az ügyet a Bíróság visszautalja a Törvényszék elé, a jelen fellebbezési eljárás költségeiről jelenleg nem kell határozni.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

1) **A Bíróság az Európai Unió Törvényszéke 2016. május 26-i Franciaország és IFP Énergies nouvelles kontra Bizottság ítéletét (T-479/11 és T-157/12, EU:T:2016:320) hatályon kívül helyezi annyiban, amennyiben a Törvényszék ezen ítéletben a Franciaország által az „Institut [helyesen: Institut Français] du Pétrole” közintézmény számára nyújtott C 35/08 (korábbi NN 11/08) számú állami támogatásról szóló, 2011. június 29-i 2012/26/EU bizottsági határozat 1. cikkének (3)–(5) bekezdését, valamint 2–12. cikkét megsemmisítette.**

2) **A Bíróság az ügyet visszautalja az Európai Unió Törvényszéke elé.**

3) **A Bíróság a költségekről jelenleg nem határoz.**

Aláírások